

Dispensasjonsdommere – en orientering fra NKKs Dommerutdanningskomité (DUK)

I forbindelse med koronakrisen er det kun åpnet for bruk av norske dommere på utstillingene fremover. Det har medført en stor etterspørsel etter norske dommere, og gjort det vanskelig å møte behovet.

Antall dommere i Norge er ikke stort – til sammen snakker vi om ca. 130 aktive dommere. Noen er bare autorisert for én enkelt rase, noen for en gruppe, og egentlig bare et fåtall for svært mange raser. 12 norske dommere er allroundere, men tre av disse er bosatt i utlandet og dermed inntil videre ikke tilgjengelige. Noen dommere befinner seg også i høyrisikogruppen og vil dermed ikke kunne ta oppdrag inntil videre.

Imidlertid er det en rekke dommere som er i utdanning – dvs. i prosessen med å utvide sin dommerautorisasjon, etter å ha vært aktive dommere i mange år, kanskje 20-25 år. Dette betyr at de har elev- eller aspirantstatus, sitter inne med omfattende kjennskap til rasestandarden og andre forhold omkring rasen, og har utført praktisk elevtjeneste i ringen

Det er dommere med denne bakgrunnen som Dommerutdanningskomiteen (DUK) nå har gitt dispensasjon til å dømme rasene. Klubbene må ikke anta at disse dommerne er uten kunnskap om de aktuelle raser. På ingen måte – de er i sluttfasen av en prosess som de fleste har brukt lang tid på. Å bli autorisert er akkurat det, en prosess, ikke et fast punkt hvor man er uten kunnskap på den ene siden av streken og klar til å dømme på den andre.

Vær klar over at vi i Norge har noen av verdens strengeste regler for elev- og aspiranttjeneste. Norske dommere som er i sluttfasen av sin utdanning vil i svært mange tilfeller ha gjennomgått et mye grundigere utdanningsforløp enn mange utenlandske dommere som dømmer på norske utstillinger – og som klubbene normalt ikke har innsigelse mot, selv om deres utdanning ikke lar seg dokumentere.

Verd å merke seg om dispensasjonsdommere:

- De har alle dømt i flere år.
- De mest erfarne har dømt i opptil 20-30 år, og har dømt titusener av hunder over hele verden.
- De sitter inne med stor generell kunnskap om anatomi og eksteriør, noe som tross alt er selve grunnfjellet i all bedømmelse.
- De har alle fått innvilget elevstatus tidligere, lenge før denne situasjonen oppsto, og har gjort omfattende selvstudier samt praktiske elevarbeider på rasene i ringen før krisen stengte ned all aktivitet. Dermed har de også tilegnet seg gode kunnskaper om type og rasetrekk.
- For de flestes vedkomne dreier det seg om svært kort tid før de uansett hadde blitt autoriserte på rasene – hadde det ikke vært for avbruddene i aktiviteten i fjor høst og i vår, ville mange av dem allerede ha vært klare.
- DUK har vurdert alle søknader om dispensasjon, og kun godkjent dem som allerede er kommet langt i utdanningsløpet.
- Dette er ikke et «B-lag» med dommere som tidligere ikke har vist interesse for rasene og så plutselig har fått dem utdelt – DUK anser ordningen som fullt ut forsvarlig, og har kun gitt dispensasjon til dommere man mener kan gjøre en fullverdig bedømmelse av hundene, og som har den bakgrunn som er skissert ovenfor.
- Hvis vi ikke skal benytte erfarne dommere med dispensasjon for raser de nesten er ferdigutdannet på i denne spesielle situasjonen, vil det ikke bli mulig å avvikle utstillinger for mange raser i Norge inntil videre.